

Cikli I programeve: “PERMES BIBLES”

Emisioni nr 1077 Zbulesa 6

Në pesë programet tona të herës së kaluar studiuam kapitullin e parë të librit të zbulesës. Sot do të fillojmë me studimin e kapitullit të dytë.

LETRA E KRISHTIT DREJTUAR KISHËS NË EFES

Zoti Jezus po i flet kësaj kishë që ndodhet në mes të materializmit, degradimit në kafshëri, paganizmit të ulët dhe idhujtarisë së errët. Më dëgjoni me vëmendje, sepse ky është një nga mesazhet më të rëndësishme.

“Engjëllit të kishës në Efes shkruaji: këtë thotë ai që mban të shtatë yjet në të djathtën e tij dhe që ecën në mes të shtatë shandanëve prej ari.” [Zbl. 2:1].

Ky është përkthimi im:

Lajmëtarit të kishës në Efes shkruaji: këtë thotë ai që mban të shtatë yjet në dorën e Tij të djathtë, Ai që ecën (para mbrapa) në mes të shtatë shandanëve prej ari.

Vini re se Ai mban në dorën e Tij kishën. Ajo është nën kontrollin e Tij. Ai nuk e ka atë kontroll tani, por e kishte dikur. “që ecën” do të thotë se Ai ecën para mbrapa. Unë besoj se Ai ecën para mbrapa edhe në kohën tonë. Ai po e gjykon kishën.

Ai ka shtatë fjalë lavdërimi për këtë kishë:

**“Unë i njoh veprat e tua, mundin tënd dhe durimin tënd edhe se ti s`mund t`i durosh të këqijtë; ti i vure në provë ata që pretendojnë se janë apostuj dhe nuk janë dhe i gjete gënjeshtarë
Ti ke duruar, ke qëndrueshmëri dhe për hir të emrit tim je munduar pa u lodhur.” [Zbl. 2:2-3].**

1. “Unë i njoh veprat e tua”. Ne duhet të kuptojmë se Zoti u drejtohet besimtarëve. Zoti Jezus nuk i kërkon botës së humbur të bëjë vepra të mira. Për shembull, “ai na shpëtoi jo me anë të veprave të drejta që ne bëmë, por sipas mëshirës së tij, me anë të larjes së rilindjes dhe të ripërtëritjes së Frymës së Shenjtë”(Titit 3:5). Tek Romakët 4:5, Pali thotë: “ndërsa atij që nuk vepron, por beson në atë që shfajëson të paudhin, besimi i tij i numërohet për drejtësi.” Krishti u flet të Vetëve. Pasi shpëtoheni, Ai dëshiron të flasë me ju për veprat e mira. Ai ka shumë për të thënë në lidhje me këtë subjekt. Tek Efesianët 2:8-10 lexojmë: “Ju në fakt, jeni të shpëtuar me anë të hirit, nëpërmjet besimit, dhe kjo nuk vjen nga ju, po është dhurata e Perëndisë, jo nga vepra, që të mos mburret askush. Ne në fakt jemi vepra e tij, e krijuar në Krishtin Jezus për veprat e mira që Perëndia përgatiti që më parë, që ne të ecim në to.” Pali i shkroi Titit këto fjalë: “Ata pohojnë se njohin Perëndinë, po me vepra e mohojnë, sepse janë të neveritshëm, të pabindur dhe të pazotë për çfarëdo veprë të mirë.” (Titit 1:16). Dikush ka thënë: “I krishteri duhet të jetë si një orë e mirë – i gjithë prej ari, pa shtresa të sipërme, i saktë, i sigurtë, dhe i mbushur plot me vepra të mira.” Zoti Jezus i thotë kishës në Efes, ashtu sic kishte thënë Pali: “... mbushuni me Frymën e Shenjtë” (Efes. 5:18). Në letrën e tij, Pali u tregon atyre se cfarë mund të bëjnë si besimtarë të mbushur me Frymë. Ndërsa tani, Zoti Jezus i lavdëron ata për veprat e tyre.

2. “e njoh ... mundin tënd”. Cili është ndryshimi midis veprës dhe mundit? Fjala *mund* mbart në vetvete kuptimin e lodhjes. Tek ungjijtë thuhet se Jezusi u lodh me udhëtimin e Tij. Kjo ishte e njëjta lodhje që përjetuan edhe besimtarët efesianë. Ata përjetuan mundim në punën e tyre për Zotin.

3. “e njoh ... durimin tënd” Durimi është një fryt i Frymës së Shenjtë.

4. “ti s’ mund t’i durosh dot të këqinjët”. Ata nuk mund t’i duronin dot njerëzit e këqinj.

5. “ti i vure në provë ata që pretendojnë se janë apostuj dhe nuk janë dhe i gjete gënjeshtarë”. Ata kishin vënë në provë të gjithë njerëzit që kishin ardhur në Efes dhe që e mbanin veten për apostuj. Ata i kishin pyetur nëse e kishin parë Krishtin e ringjallur dhe me anë të kësaj pyetje shumë shpejt ata zbulonin nëse këta njerëz ishin apo jo apostuj të vërtetë. Nëse nuk ishin të tillë atëherë ata u kërkonin të largoheshin nga qyteti. Zoti Jezus i lavdëroi ata sepse i kishin vënë në

provë njerëzitet. Mendoj se kjo gjë nevojitet më shumë sot sesa në atë kohë.

6. “ti ke duruar ... dhe për hir të emrit tim je munduar”. Për hir të emrit të Krishtit ata po mbanin kryqin. Ata predikonin Krishtin. Besonin se Ai kishte lindur nga një e virgjër; besonin në hyjninë e Tij, në vdekjen sakrifikuese dhe në ringjalljen e Tij. Dhe ata paguan një cmim për besimin e tyre.

7. “pa u lodhur”. Një përkthim më i saktë do të ishte “dhe nuk je lodhur.” Cfarë do të thotë kjo? Më parë Ai tha se ata ishin lodhur, ndërsa tani thotë që nuk janë lodhur. Epo, ky është një nga paradokset e mëdha të besimit të krishterë. Do ta ilustruj këtë me një shembull nga Moody. Një herë ai u kthye në shtëpi i raskapitur pas një fushate ungjillizimi dhe familja e tij iu lut që të mos shkonte në fushatën tjetër. Ai u tha: “Unë lodhem në punë, por jo nga puna.” Midis këtyre të dyjave ka një ndryshim të madh. Ju mund të lodheni në punën e Krishtit, por është tragjike nëse lodheni nga puna e Krishtit.

Këto shtatë lavdërime, që Zoti i dha kishës lokale në Efes, gjejnë zbatim edhe për periudhën e historisë së kishës midis Pentakostit dhe vitit 100 pas Krishtit, periudhë që përfaqsohet nga kisha e Efesit.

Tani, Ai ka një fjalë dënimi:

“Por kam dicka kundër teje, sepse dashurinë tënde të parën e le.”
[Zbl. 2:4].

Megjithatë, kam dicka kundër teje sepse ti ke lënë dashurinë tënde më të mirë.

Ata kishin humbur përkushtimin e gjallë dhe entuziast ndaj personit të Krishtit. Është e vështirë për ne të kuptojmë gjendjen, në të cilën e kishte sjellë Fryma e Shenjtë këtë kishë. Ai i kishte sjellë besimtarët në Efes në një marrëdhënie të ngushtë dhe personale me Jezus Krishtin. Fryma e Shenjtë i kishte cuar në vendin ku mund t’i thoshin Zotit: “Ne të duam ty”. Në ditët e sotme, kjo mund të duket si dicka pa rëndësi, por dashuria e tyre për Zotin ishte shumë e rëndësishme për Krishtin. Ai po u thoshte Efesianëve: “Ju e keni lënë dashurinë tuaj më të mirë.” Ata nuk është se ishin larguar plotësisht nga ajo dashuri, por ishin në atë rrugë. Për ne është pak e vështirë ta kuptojmë këtë, në kohën e ftohtë, skeptike, cinike dhe indiferente ku jetojmë sot. Bota është përzierë aq shumë me kishën sa që për ne është e vështirë të kuptojmë përkushtimin e gjallë dhe entuziast që i jepte

kisha e hershme personit të Krishtit. Kisha e hershme nuk u largua nga doktrina e saj, por nga marrëdhënia e tyre personale me Jezus Krishtin.

Efesi ishte një qytet i madh dhe shumë gjëra kishin filluar t'i tërhiqnin besimtarët nga dashuria e tyre e parë për Jezus Krishtin. Kjo ishte një kishë aq e fuqishme në ungjillizim në atë zonë me rreth 25 milion njerëz, saqë edhe perandorisë romake dhe fisnikëve të asaj kohe iu krijua mundësia për të dëgjuar ungjillin. Në atë rajon ndodhi një lëvizje e fuqishme e Frymës së Zotit, që me shumë mundësi nuk ka pasur të krahasuar.

Herë pas here takojmë dikë, ose lexojmë për dikë që ka pasur një marrëdhënie të ngushtë me Krishtin. Një njeri i tillë ishte edhe David Brainard, misionari i indianëve në këtë vend. Ai vuante nga sëmundja e tuberkulozit. Shkonte për t'u predikuar indianëve me kal dhe ndonjëherë pësonte ndonjë spazmë, vllte gjak dhe binte pa ndjenja nga kali. Davidi dergjej i shtrirë në dëborë dhe kur ndodhte kjo, kali i tij qëndronte atje pa lëvizur. Kur vinte në vete, kapej tek kali i tij dhe vazhdonte rrugën për t'u predikuar indianëve. Ndërsa ecte, thoshte: "Zot Jezus, e di që të kam lënë në baltë, por Ti e di që të dua." Ai kishte një marrëdhënie të ngushtë dhe personale me Jezus Krishtin.

Miqte e mi, edhe në kohën tonë, kjo marrëdhënie është shumë e rëndësishme. Ne sot studiojmë metoda të ndryshme, sesi të kemi një jetë të krishterë të suksesshme. Të dashur miq, më lejoni t'ju bëj një pyetje: A e doni Jezus Krishtin? Nuk ka rëndësi se cili është sistemi juaj, kujt denominacion i përkisni, cfarë programi keni, apo cfarë rregullash zbatoni. Të gjitha këto janë të padobishme nëse nuk e doni Atë.

Edhe pse disa sisteme janë më të mira se të tjerat, pothuajse cdo sistem do të funksionojë nëse e doni Krishtin. Një marrëdhënie e ngushtë me Krishtin ka për të bërë që të gjitha marrëdhëniet tuaja dhe i gjithë shërbimi juaj i krishterë të jetë gëzim.

Kam dëgjuar një histori, që flet për dy vajza që punonin në një fabrikë pambuku. Ato ishin shoqe, por një ditë njëra prej tyre e la punën dhe nuk kishin më kontakt me njëra-tjetrën. Por, një ditë u takuan në rrugë. Vajza që vazhdonte punën pyeti shopen e saj.

"A po punon ende?"

"Jo" – iu përgjigj ajo "jam martuar".

Kur punonte në fabrikë, ajo shikonte vazhdimisht orën dhe cdo mbrëmje kur shkonte ora 5, merrte xhaketën dhe largohej. Puna ishte

e vështirë dhe nuk i pëlqente. Por, tani është martuar dhe thotë që nuk punon më.

Nëse do të shihnit jetën e saj, nuk do të mendonit se ka hequr dorë nga puna. Ajo ngrihet më herët se më parë në mëngjes, sepse përgatit mëngjesin për burrin dhe i bën gati drekën. Pastaj i hedh krahët në qafë dhe i thotë mirupafshim. Gjithë ditën është e zënë duke pastruar shtëpinë, duke larë rroba dhe duke u kujdesur për dy fëmijët e tyre të vegjël, që janë dy engjëj, sepse janë të sajët. Kur vete ora 5, nuk merr xhakëtën të largohet, por fillon të gatujë darkën. Rreth orës 6 vjen burri nga puna. Ajo qëndron tek dera për t'iu hedhur sërish në qafë dhe për t'i thënë se sa shumë e ka marrë malli për të. Kur një burrë vjen në mbrëmje në shtëpi, hap derën dhe dëgjon një zë nga dhoma tjetër që i thotë: “Je ti?”, e di që muaji i mjaltit ka mbaruar. Por, kjo vajzë është e dashuruar. Dita e punës së burrit të saj ka mbaruar, por e saja sapo ka filluar. Ajo i shërben darkën të shoqit dhe ushqen fëmijët. Pastaj, lan enët, vendos fëmijët në shtrat dhe kjo nuk është gjë e lehtë – punon për të bërë gjërat gati për të shoqin për ditën tjetër. Edhe pse është shumë e lodhur kur shkon në shtrat nuk thotë se nuk punon më! Pse? Sepse është e dashuruar. Ky është ndryshimi.

Të dashur miq, kur jeta juaj në shtëpi dhe në kishë bëhet barrë, dicka nuk po shkon mirë në marrëdhënien tuaj me Krishtin. Kur e rregulloni atë marrëdhënie, do të rregullohen edhe gjërat e tjera.

Kjo është arsyeja pse Zoti Jezus u tha besimtarëve Efesianë: “keni lënë dashurinë tuaj të parë, dashurinë më të mirë.” Cila është zgjidhja për ta?

“Kujtohu, pra, se nga ke rënë, pendohu, dhe bëj veprat e para; në mos do të vi së shpejti te ti dhe do ta luaj shandanin tënd nga vendi i vet, nëse nuk pendohesh.” [Zbl. 2:5].

“Kujtohu”. Këtë duhet të bënin të parën. Kujtesa është një gjë e mrekullueshme. Dikush ka thënë se Zoti na ka dhënë kujtesën në mënyrë që të kemi trëndafila në dhjetor. Kujtesa është e mrekullueshme. Dikush tjetër ka thënë se kujtesa është një lluks që vetëm një njeri i mirë mund ta shijojë. A e mbani mend kur u shpëtuat? A e mbani mend se c’emocion ishte dhe se cfarë kuptimi kishte Zoti Jezus për ju? A jeni bërë të ftohtë dhe indiferentë ndaj Tij? A jeni larguar nga Ai? Kujtoni! Kujtoni se ku ishit dikur! Kthehuni sërish tek ai vend!

“pendohu”. Të krishterët duhet të pendohen. Ne duhet të thyejmë guackën e vet-mjaftueshmërisë, koren e mendjemadhësisë, mburojën e sofistikut, ilustrën e kotësisë, clirohuni nga fytyra e shtirur e “fetarizmit” dhe ndaloni së ilustruari kurorën e ndritshme mbi kokë sikur të jeni shenjtorë të mëdhenj. Pendohuni! Pendesa do të thotë të kthehesh tek Zoti dhe ky është një mesazh për besimtarët. Si guxon kisha t’i thotë një personi të pashpëtuar të pendohet? Gjithcka që duhet të bëjë ai është të kthehet tek Krishti për shpëtim. Kur të vijë tek Krishti, ai do të largohet nga mëkati i tij, ashtu si Thesalonikasit “... si u kthyet nga idhujt te Perëndia, për t’i shërbyer Perëndisë së gjallë e të vërtetë; dhe për të pritur prej qiejve Birin e tij ...” (1 Thes. 1:9-10). Por, kisha duhet të pendohet dhe ky është mesazhi që ata nuk duan ta dëgjojnë sot. Kujtoni, pendohuni dhe kthehuni tek Ai! “në mos do të vi së shpejti te ti dhe do ta luaj shandanin tënd nga vendi i vet, nëse nuk pendohesh” Krishti thotë se do ta luajë shandanin tënd. Miqtë e mi, Krishti po ruan ende shandanin dhe do të presë majat, madje do ta heqë fitilin që nuk jep dritë.

“Por ti ke këtë, që i urren veprat e Nikolaitëve, që i urrej edhe unë.” [Zbl. 2:6].

Nikolaitëve është një fjalë e përbërë. Nikao do të thotë “të mposhtësh” dhe laos do të thotë “njerëzit”. Është e vështirë të identifikosh se kush ishin Nikolaitët. Disa studiues mendojnë se ata ishin një rend priftëror, që kishte filluar të merrte formë dhe të sundonte mbi njerëzit. Një tjetër teori thotë se ky grup nuk mund të identifikohet me asnjë grup në kishën e hershme, apo të vonë. Shpjegimi i tretë është se në Antioki ekzistonte një person i quajtur Nikolai, i cili ishte larguar nga e vërteta dhe kishte formuar një kult gnostik antinomianist, që midis doktrinave të tjera mësonte se një person duhet të jepet pas mëkatis në mënyrë që ta kuptojë atë. Ata jepeshin pas praktikave seksuale me shpjegimin se mëkate të tilla nuk prekin frymën. Mendoj se shpjegimi më i mirë është se fjala “Nikolaitëve” i referohet këtij kult. Kisha në Efes e urrente atë. Më vonë, do të shohim se kisha në Pergamos e toleronte.

“Kush ka veshë, le të dëgjojë atë që u thotë Fryma kishave: kujt fiton do t’i jap të hajë nga pema e jetës, që është në mes të parajsës së Perëndisë.” [Zbl. 2:7].

“kush ka veshë”. Kjo ishte një kërkesë për priftërinjtë e Testamentit të Vjetër. Fjalën e Perëndisë nuk mund ta dëgjojnë të gjithë. Sigurisht, që tingujt e dëgjueshëm mund t’i dëgjojnë të gjithë, por ndodh që ata nuk kuptojnë mesazhin. Zoti Jezus e përdori këtë frazë për të zgjuar veshët e shurdhër. Nga ungjijtë mësojmë që Ai e përdori shpesh këtë shprehje. Ai tha se ata kanë veshë për të dëgjuar, por nuk dëgjojnë. Tani, Ai u flet atyre që kanë mprehtësi frymore.

“le të dëgjojë atë që u thotë Fryma kishave” “Fryma” është Fryma e Shenjtë, Mësuesi i kishës.

Fraza “kujt fiton” – i referohet besimtarëve të vërtetë dhe ne mund të fitojmë vetëm me anë të gjakut të Qengjit.

“do t’i jap të hajë nga pema e jetës” Besoj se ju kujtohet që njeriut, pas Rënies, iu ndalua të hante nga Pema e jetës, sic rregjistrohet tek Zanafilla 3:22-24. Por, në qiell tabela “mos prek” do të hiqet dhe të gjithë ne do të kemi privilegjin të hamë nga Pema e Jetës. Unë nuk e di se c’lloj frutash ka ajo pemë, por besoj se ato do të na aftësojnë ta jetojmë me të vërtetë jetën. Shumë prej nesh nuk dinë asgjë për jetesën. Këtu poshtë ne kemi një lloj ekzistence perimesh, por atje lart do të kemi një ekzistencë frutore – ne do të hamë nga Pema e Jetës. Ne do të jetojmë si kurrë më parë.

Shprehja “parajsës së Perëndisë” do të thotë kopshti i Zotit. Qielli kryesisht është një kopsht i gjelbër dhe jo vetëm një vend me rrugë prej ari.

Kisha në Efes përfaqson kishën në mënyrën më të mirë, kishën apostolike.

LETRA E KRISHTIT DREJTUAR KISHËS NË SMIRNË

Smirna është kisha martire, kisha që përjetoi martirizimin për Krishtin. Fjala Smirnë do të thotë “mirrë” dhe mbart në vetvete kuptimin e vuajtjes.

Qyteti i Smirnës vazhdon të ekzistojë edhe në kohën tonë. Ai ka një emër turk, Izmir, që mund t’ju hutojë pak, por është i njëjti qytet. Ai ka qenë vazhdimisht i banuar që nga koha kur u themelua. Unë kam qenë atje. Izmiri është një qytet tregtar. Disa njerëz thonë se shumë shpejt Izmiri do të bëhet më i madh se Stambolli. Ai do të bëhet një qendër e madhe tregtare. Atje jeton një popullsi e madhe. Qyteti modern mbulon aq shumë pjesë nga rrënojat e Smirnës së lashtë sa që nuk arrin dot të dallosh bukurinë që ishte atje dikur.

Unë kam bërë disa fotografi të atij qyteti dhe i përdor si pamje gjatë një mesazhi të ilustruar. Sa herë që flas për të, përpiqem të theksoj bukurinë e portit të atij qyteti. Ai është një nga portet më të mëdha dhe më të bukur që kam parë. Në fakt, Smirna ishte një nga qytetet më të këndshme të Azisë. Quhej lule, zbukurim dhe kurora e të gjithë Azisë. Akropoli ndodhet në malin Pagos. Në fakt, qyteti i hershëm që i ka rrënjët rreth vitit 2000 para Krishtit, në atë kohë një qytet Hitit, u ndërtua në shpatin e malit Pagos. Më vonë, Aleksandri i Madh bëri shumë ndërtime dhe e ktheu atë në një qytet të bukur. Përgjatë shpatit të malit Pagos kishte bulevarde të gjera. Smirna quhej qyteti kurorë, sepse akropoli ishte i rrethuar me lule, një gardh me shkurre dhe pemë mersine. Qyteti ishte i zbukuruar me ndërtesa fisnike dhe tempuj të bukur – një tempull i Zeusit, një tempull i Cibilës (Dianës), një tempull i Afërditës, një tempull i Apollos dhe një tjetër i Asklepiusit. Smirna kishte një teatër dhe një odeon, pra një qendër muzikore. Me të drejtë quhej shtëpia e muzikës. Ajo kishte edhe një stadium, dhe pikërisht atje, u martirizua duke u djegur i gjallë Polikarpi, peshkopi i Smirnës dhe studenti i apostulli Gjon në vitin 155 pas Krishtit.

Në literaturën e krishterë, *Smirna* do të thotë “vuajtje”. Zoti Jezus në letrën e Tij i drejtohet kishës atje duke thënë se i njihte vuajtjet dhe varfërinë e tyre. Ai nuk pati asnjë fjalë dënimi për ta, apo për kishën në Filadelfia. Ato ishin kishat që nuk dëgjuan fjalë dënimi prej Tij dhe është interesante se këto dy qytete, Smirna dhe Filadelfia janë të vetmet që kanë vazhduar të ekzistojnë. Shandani i tyre është shkundur, por në Izmir ekzistojnë disa të krishterë. Edhe pse qëndrojnë të fshehur, ata kontaktuan në mënyrë të tërthortë me ne kur ishim atje. Ata nuk dalin hapur, sepse të krishterët persekutohen edhe sot në Turqinë moderne.

Ashtu si Efesi përfaqson kishën apostolike, po kështu Smirna përfaqson kishën martire, që mbulon periudhën kohore nga viti 100 deri në vitin 314 pas Krishtit, nga vdekja e apostullit Gjon deri në dekretin tolerues të Kostandinit, që doli në vitin 313 dhe i dha fundit persekutimit të të krishterëve – jo vetëm në Smirnë por në mbarë perandorinë romake.

Më shumë mbi kapitullin e dytë të librit të zbulesës do të dëgjojmë në programin tonë të herës së ardhshme. Deri atëherë mirudëgjofshim.